

595. 706492

E 61

Ent.

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

Officiële afkorting (World List): Ent. Ber., Amst.

Deel 35

1 juli 1975

No. 7

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Plantage Middenlaan 64, Amsterdam 1004 — Nederland

INHOUD: G. J. FLINT, Lichtvangsten van Lepidoptera in 1972 en 1973 in de gemeente Diepenveen (Ov.) (p. 93). — AAT BARENDRECHT, Bloemvoorkeur bij Zweefvliegen (Dipt., Syrphidae) (p. 96). — A. GRINBERGS, Umänderung des Untergattungsnamens *Dimorphiella* auf *Dimorphotoma* (p. 101). — H. W. VAN DER WOLF, Vangst van *Aethes triangulana* Tr. in Nederland (Lep., Cochyliidae) (p. 102). — A. W. P. MAASSEN, Notities over vlindervangsten in Midden-Limburg (p. 103). — Korte mededelingen (p. 95: European Invertebrate Survey; p. 100, 102: B. J. LEMPKE; p. 101: A. M. VAN OOSTEN; p. 104: Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek).

Lichtvangsten van Lepidoptera in 1972 en 1973 in de gemeente Diepenveen (Ov.)

door

G. J. FLINT

In 1972 en 1973 stonden in de gemeente Diepenveen twee lichtvallen opgesteld, namelijk de vaste val bij de Abdij Sion en een tweede op het landgoed „Nieuw Rande” in het kader van de inventarisatie voor de „Contactcommissie Natuur- en Landschapsbescherming in Overijssel (Conalab)”. Een en ander hield verband met de dreigende maar niet doorgegangene opheffing van de landelijke gemeente Diepenveen ten behoeve van Deventer. Het landgoed bestaat goeddeels uit op een rivierduin gelegen oud opgaand loofhoutgebied, deels behorend tot de Beuken-eikenbos associatie (*Fago-Quercetum*) en deels tot de Zomereiken-berkenbos associatie (*Quercro-Roboris-Betuletum*). Verder is er wat naaldhout te vinden plus twee kolken en een afgegraven vijver.

In 1973 waren er veel zonnige dagen (vooral in V, VI en VII) en koele heldere nachten. De vluchten waren dan ook over de hele lijn van geringe omvang, maar ze leverden wel interessante exemplaren op. In 1972 werkte het weer ook al niet mee. Het was vrij nat en koud, zodat de resultaten uit beide vallen matig waren. In april vlogen te Sion regelmatig vleermuizen boven de lamp, die heel wat wegvingen, getuige de vele vleugelfragmenten. Hieronder volgen weer de gebruikelijke rubrieken.

1. Schaarse soorten

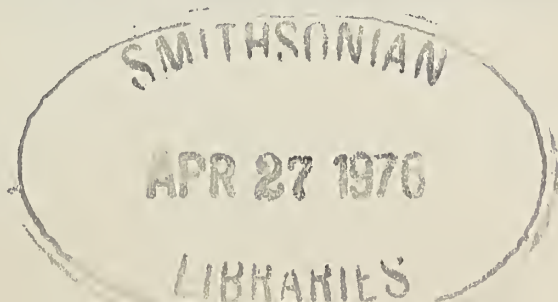
Deilephila porcellus L. Eén in 1972 (Sion).

Odontosia carmelita Esper. Telkens in beide jaren vier stuks (Sion).

Noctua fimbriata Schreber. In 1972 zeven (Sion) en zes (Nw. Rande), in 1973 negen (Sion) en zeven (Nw. Rande).

Noctua orbona Hufnagel. Eén in 1972 (Nw. Rande).

Actinotia polyodon L. Twee in 1972 (Sion).

4-29

Cirrhia gilvago Den. & Schiff. Eén in 1972 en weer in 1973 (Nw. Rande).

Cirrhia citrigo L. Eén in 1973 (Nw. Rande).

Apeira syringaria L. Eén ♂ op 16.VII.1972 (Nw. Rande).

Niet eerder op deze vangplaatsen waargenomen soorten:

Hyles gallii Rottemburg. Eén ♀ op 28.VII.1973 (Sion).

Philereme transversata Hufnagel. Eén exemplaar op 18.VII.1973 (Nw. Rande).

2. Trekvinders

Mythimna l-album L. In 1972 drie (Nw. Rande) en één (Sion), in 1973 zeven (Nw. Rande) en vier (Sion).

Syngrapha interrogationis L. Eén op 18.VII (Sion) en één op 31.VII.1972 (Nw. Rande). De grote verrassing van het jaar en hier voor het eerst aangetroffen.

Autographa bractea Den. & Schiff. Op 1.VII en 8.VII.1973 telkens één (Sion).

Er doken twee soorten op, die hier lange tijd ontbroken hebben, namelijk *Lithosia quadra* L. (één ♂ op 6.VIII.1973 op Nw. Rande, laatste vangst daarvoor in 1964) en *Peridroma saucia* Hübner (één op 26.IX.1973, ook op Nw. Rande, eerste vangst sinds 1969).

3. Afwijkende vormen

Poecilocampa populi L. Op 2.XI.1972 een prachtig ♂ van f. *albomarginata* Heyne (Sion).

Cirrhia citrigo L., f. *centrifasciata* Lempke. Nw. Rande, 1973.

Mamestra oleracea L., f. *obscura* Spuler. Nw. Rande, 1973.

Phlogophora meticulosa L., f. *suffusa* Warren. Sion, 1973.

Rhizedra lutosa Hübner, f. *lechneri* Rebel. Nw. Rande, 1973.

Thera variata Den. & Schiff. Een vreemd aandoend exemplaar van Nw. Rande (1972) bleek een combinatie te zijn van f. *albata* Lempke en f. *costimaculata* Höfer (Lempke det.).

Zowel in 1972 als in 1973 werd een opmerkelijk aantal dwergen waargenomen. In 1972 betrof dat *Poecilocampa populi* L., *Orthosia stabilis* Den. & Schiff., *Eupithecia nanata* Hübner, *Agriopsis aurantiaria* Esper (alle te Sion), *Xanthorhoe ferrugata* Clerck, *Tholera decimalis* Poda (Nw. Rande). In 1973 werden ze van de volgende soorten gezien: *Diaphora mendica* Clerck, *Agrotis ipsilon* Hufn., *Hydroecia micacea* Esper, *Luperina testacea* Den. & Schiff., *Calymnia trapezina* L., *Autographa gamma* L. en *Erannis defoliaria* Clerck.

4. Late data

De lentes van 1967—1973 zijn koud en schraal geweest, zodat er in maart en april en gedeeltelijk zelfs in mei weinig activiteiten waren. Daar stond tegenover dat de herfstten van deze jaren vrij warm en zonnig waren. Een gevolg zijn bij sommige soorten verlate data en bij andere partiële extra generaties. Wie lang doorgaat met lichtwaarnemingen, ontmoet keer op keer zulke verschijningen. Het betrof de volgende soorten:

Drepana binaria Hufn. Op 25.X een ♂ te Nw. Rande (11 dagen later dan de Catalogus vermeldt).

Panolis flammea Den. & Schiff. Een exemplaar op 21.VI.1972 (Sion), twaalf dagen later.

Archanara sparganii Esper. Een ♂ op 6.X.1973 (Sion), vier dagen later.

Eustrotia uncula Clerck. Eén op 22.VII.1973 (Nw. Rande), twee dagen later.

5. Partiële extra generaties

Drepana binaria Hufnagel. Een ♂ op 17.IX.1973 (Nw. Rande) kan tot een derde generatie behoord hebben.

Discestra trifolii Hufn. Een exemplaar van 3.X.1972 (Nw. Rande) kan tot een derde generatie behoord hebben.

Mythimna impura Hübner. Eén op 7.X.1972 (Sion), tweede generatie.

Dypterygia scabriuscula L. Een vers exemplaar op 27.VIII.1973 (Nw. Rande), tweede generatie.

Eustrotia bankiana Fabricius. Exemplaren van een tweede generatie op 7 en 17.VIII.1973 (Nw. Rande) en 20.IX.1973 (Sion).

Caradrina morpheus Hufn. Een exemplaar van een tweede generatie op 8.X.1973 (Nw. Rande).

Abrostola trigemina Werneburg. Op 7.X.1973 een afgevlagen vlinder (Sion), derde generatie.

Trisateles emortualis Den. & Schiff. Op 27.VIII.1973 een exemplaar van de hier voor het eerst waargenomen partiële tweede generatie (Nw. Rande).

Jodis lactearia L. Exemplaren van Nw. Rande op 15 en 16.VIII.1972 en 7.IX.1972 behoren tot een tweede generatie.

Cyclophora punctaria L. Een exemplaar van 25.IX.1972 (Sion) kan van een derde generatie geweest zijn.

Peribatodes rhomboidaria Den. & Schiff. Exemplaren van de partiële tweede generatie op 15.IX.1973 (Nw. Rande) en 16.IX en 6.X.1973 (Sion).

6. Grote aantallen

Noctua pronuba L. In de nacht van 1.VIII.1973 te Sion 345 stuks en te Nw. Rande 253.

7. Verdwijnende soorten

Van de volgende soorten is de laatste jaren geen enkel exemplaar meer gezien, terwijl ze daarvoor gewone verschijningen waren: *Cerura vinula* L. (sinds 1968), *Odonestis pruni* L. (sinds 1962), *Eilema sororcula* Hufn. (sinds 1968) en *Calamia tridens* Hufn. (sinds 1966).

SUMMARY

Mediocre results of two traps at Sion and Nieuw Rande in the community of Diepenveen (prov. of Overijssel). The survey is divided into the following paragraphs: 1. Rare species, 2. Migrants, 3. Varieties, 4. Late dates, 5. Partial extra generations, 6. Large numbers, 7. Disappearing species.
Deventer, Swaefkenstraat 39.

EUROPEAN INVERTEBRATE SURVEY. Het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden heeft een bioloog aangesteld om een inventarisatie te verrichten van de in Nederland lopende faunistische onderzoekingen en de daarbij gebruikte registratie- en karteringssystemen. De achtergrond van deze inventarisatie wordt gevormd door de in Nederland nog steeds niet gerealiseerde deelname aan de European Invertebrate Survey. Dit is een systeem dat ten doel heeft in ieder land en op grotere schaal in geheel Europa, de verspreiding van ongewervelde dieren te registreren en in kaart te brengen, volgens een gestandaardiseerde methode die geschikt is voor computerverwerking. In Engeland en in België wordt reeds met deze methode gewerkt. Het ligt in de bedoeling in Nederland de wenselijkheid en de mogelijkheden van deelname aan dit project te onderzoeken.

Een ieder, die reeds met een dergelijk systeem werkt of anderszins geïnteresseerd is in de E.I.S., wordt verzocht contact op te nemen met Drs. C. F. de Stoppelaar, Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Raamsteeg 2, Leiden. Telefoon: 071-43844.